

**Силабус навчальної дисципліни
«МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МИСТЕЦТВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ:
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА»**

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 013 Початкова освіта
Освітня програма: Початкова освіта
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Курс: 3 (д. ф.) / 1 (мол. спец., з.ф.) / 4 (з. ф.)
Семестр: 6 / 1-2 (мол. спец.) / 7-8

Факультет	Педагогічний
Кафедра	Теорії та методик початкової освіти
Викладач(-і)	<p>ПІБ: Третяк Наталія Володимирівна Посада: доцент Науковий ступінь: кандидат філологічних наук Вчене звання: доцент https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=aB3Qmk0AAAAJ&view_op=list_works&gmla=AJsN-F7ZJqAkVGLvrEvmYAAbQZHab1W5OX2fqPRAPt5N5WGAUCYKmWxCBLx-9vGG_Kw6NXIThU7VuQWWfbttORClwuZ0LCjwazFo-0ZEDTeFD-rQCg0ZPoA E-mail: n.tretyak24gmail.com Робоче місце: 406 каб., навчальний корпус №6, педагогічний факультет, вул. Симона Петлюри 16 Профайл викладача (-ів): http://kmd.kpnu.edu.ua/sklad-Посилання на дисципліну, розміщену в середовищі системи дистанційного навчання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (Moodle)kafedry/tretyak-natalia-volodimirovna/ ПІБ: Ковальчук Анатолій Федорович Посада: старший викладач Тел.: 0975346324 E-mail: kovalchuk.anatolii@kpnu.edu.ua Робоче місце: 406 каб., навчальний корпус №6, педагогічний факультет, вул. Симона Петлюри 16 Профайл викладача: http://kmd.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/kovalchuk-anatolii-fedorovych/ Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=2opAbK8AAAAJ&hl=uk</p>
Лінк на освітній контент дисципліни	Посилання на дисципліну, розміщену в середовищі системи дистанційного навчання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (MOODLE) https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=7916
Статус дисципліни	Нормативна навчальна дисципліна професійної підготовки.
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 / 120
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна, заочна, дистанційна, змішана.
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Відвідування занять. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти.
Що будемо вивчати?	Методику навчання мистецтв у початковій школі, методику навчання образотворчого мистецтва
Чому це треба вивчати?	Метою вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання мистецтв у початковій школі: методика навчання образотворчого мистецтва» є: формування в майбутніх учителів початкової школи професійних компетентностей до здійснення художньо-естетичного розвитку учнів у сучасних загальноосвітніх навчальних закладах засобами образотворчого мистецтва та образотворчої діяльності.
Яких результатів можна досягнути?	Знати вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, індивідуальні відмінності в перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи. Знати закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні

	<p>навчальні технології.</p> <p>Знати суть методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.</p> <p>Знати зміст нормативних документів, що регламентують початкову освіту: Державного стандарту початкової освіти, навчальних програм предметів, які вивчаються в початковій школі, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи.</p> <p>Проектувати процес навчання з предмету у вигляді календарно-тематичного планування для певного класу, теми.</p> <p>Моделювати процес навчання учнів початкової школи певного предмету: розробляти проекти уроків та їхні фрагменти, методику роботи над окремими видами завдань, створювати методику підготовчої роботи, ознайомлення та формування уявлень і понять, вмінь та навичок з метою опанування учнями певних елементів змісту програми.</p> <p>Проводити моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми. Здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання та у відповідності до Державних вимог до рівня навчальних досягнень учнів, визначених у програмі з певного предмету.</p> <p>Проводити уроки в початковій школі, аналізувати урок щодо досягнення його мети й завдань, оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій.</p> <p>Застосовувати професійно-профільовані знання в освітніх галузях «Мови і літератури», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Технології», «Здоров'я та фізична культура», «Мистецтво» відповідно до видів роботи учнів.</p> <p>Управляти художньо-трудовим розвитком школярів, виховувати в них ціннісно-світоглядні орієнтації; спрямовувати навчально-педагогічну діяльність на закладання фундаменту для розвитку універсальних якостей творчої особистості молодшого школяра, готової до активної участі у громадському та культурному житті суспільства.</p> <p>Знати сутність здійснення музичної освіти в початковій школі, володіти сучасними науковими концепціями, методами, прийомами, засобами та технологіями навчання музичному мистецтву молодших школярів.</p>
<p>Як можна використати набуті знання та уміння?</p>	<p>Дисципліна сприяє формуванню у студентів таких компетентностей:</p> <p>фахових компетентностей (ФК):</p> <p><i>Технологічна компетентність.</i> Здатність до застосування професійно профільованих проектно-технологічних знань, умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту освітньої галузі «Технології» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками технологічної компетентності є: ІКТ-компетентність, компетентності з техніки обробки матеріалів, технічної творчості, декоративно-ужиткового мистецтва та самообслуговування.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Здатність до застосування професійно профільованих технологічних знань, умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту освітньої галузі «Технології» загалом та окремих його змістових ліній. – Здатність до забезпечення освітнього процесу в початковій школі засобами сучасних інформаційних технологій, до застосування сучасних методик та технологій для забезпечення якості освітнього процесу. – Здатність до реалізації методики трудового навчання та основ дизайну, реалізуючи принципи трудового виховання при використанні різних форм і методів навчання. – Здатність до організації художньої праці на уроках та в повсякденному житті дітей молодшого шкільного віку, формування поняття про сучасне виробництво, характер праці виробників різних професій. – Здатність до організації та здійснення роботи з декоративно-ужиткового мистецтва, народних промислів, художнього конструювання виробів, виконання технологічних операцій та прийомів. <p><i>Мистецька компетентність.</i> Здатність до застосування професійно</p>

профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу освітньої галузі «Мистецтво» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками мистецької компетентності є музична, образотворча, мистецько-синтетична.

– Здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу освітньої галузі «Мистецтво» загалом та окремих його змістових ліній.

– Здатність до конструювання та моделювання уроків образотворчого мистецтва різних типів і видів у відповідності до вимог; до створення художніх образів у практичних роботах у межах розглянутих художніх технік, виготовлення наочності, до забезпечення викладання образотворчого мистецтва шляхом інтегрованого підходу до змісту програм інших навчальних предметів.

– Здатність до сприймання навколишнього світу крізь призму музичного мистецтва, різних видів активної музично-творчої діяльності, опанування практичними вміннями та навичками; реалізація змістових ліній програми «Музичне мистецтво. 1-4 класи» на уроках у початковій школі; планування, організація, координація, контроль та оцінювання діяльності учнів на уроках музичного мистецтва у початковій школі.

Дидактична. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших учнів, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

– Здатність до застосування знань теоретичних основ та методик початкового навчання з основних освітніх галузей (мови і літератури, математика, природознавство, суспільствознавство, мистецтва, технології, здоров'я і фізична культура) для вирішення актуальних професійних завдань, включаючи питання наступності.

– Здатність до розробки уроків та позакласних заходів з математики, української мови, літературного читання, природознавства, «Я у світі» та інших, продуктивна й нестандартна організація освітнього процесу з метою забезпечення реалізації вимог Державного стандарту освітніх галузей.

– Здатність до організації навчальної діяльності молодших школярів із урахуванням специфіки початкової освіти, вибір та використання оптимальних прийомів і методів предметно-практичної діяльності учнів з опорою на індивідуальний розвиток кожного з них, зокрема, із застосуванням інформаційних технологій.

Виховна. Здатність випускника до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо.

– Здатність до реалізації теоретичних аспектів організації освітнього процесу у позашкільній та ефективного їх поєднання на практиці з інноваційними педагогічними методиками і технологіями.

Здатність до організації самостійної роботи учнів із закріплення, поглиблення та розширення знань, зміцнення умінь та навичок, набутих на уроках, створення сприятливих умов для надання кваліфікованої допомоги учням у підготовці до уроків, у виконанні домашніх завдань та в усуненні прогалин у знаннях; здатність до розвитку пізнавальних інтересів, здібностей та обдарувань учнів, виховання у них допитливості та зацікавленості до оволодіння знаннями; здатність до організації

	<p>заходів, спрямованих на збереження та зміцнення здоров'я учнів, формування навичок здорового способу життя; здатність до розвитку позитивного ставлення до навчальної праці, готовності добровільно братись за її виконання; здатність до оптимального поєднання форм організації індивідуальної, групової та масової роботи з учнями, надання допомоги родині у вихованні їхніх дітей, організації дозвілдової діяльності учнів.</p> <p><i>Нормативна.</i> Здатність учителя користуватися нормативними документами та реалізовувати на практиці цілі і завдання навчання предмету/освітньої галузі початкової школи.</p> <p><i>Спеціально-методична.</i> Здатність до навчання молодших школярів будь-яким елементам змісту програми.</p> <p><i>Контрольно-оцінювальна.</i> Здатність до реалізації критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи; здатність дотримуватись Державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів початкової школи, визначених у програмі.</p> <p><i>Проектувально-моделювальна.</i> Здатність моделювати та організовувати процес навчання предмету/освітньої галузі в початковій школі; спроможність учителя обирати необхідні засоби, форми і методи організації діяльності учнів у процесі навчання.</p> <p><i>Технологічна.</i> Здатність упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід до навчання окремих питань певної освітньої галузі/предмету початкової школи.</p> <p><i>Технічна.</i> Здатність учителя забезпечити процесуальний бік педагогічного спілкування; володіння технікою педагогічного спілкування з суб'єктами освітнього середовища.</p> <p><i>Предметно-змістова.</i> Володіння змістовим аспектом комунікації, термінологією, мовленнєвими конструкціями, що притаманні всім предметам, визначеним навчальним планом початкової школи та здатність до розв'язання певного кола питань у конкретній ситуації педагогічної діяльності вчителя початкових класів.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Змістовий модуль 1. Загальнодидактичні засади викладання образотворчого мистецтва в початковій школі</p> <p>Тема 1. Передумови і сутність інтеграції в шкільній мистецькій освіті.</p> <p>Тема 2. Предметно-інтегративний підхід до мистецької освіти.</p> <p>Тема 3. Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» в початковій школі.</p> <p>Тема 4. Загальні організаційно-методичні підходи до навчання мистецтва в контексті художньої дидактики.</p> <p>Тема 5. Художньо-педагогічні технології на уроках мистецтва.</p> <p>Тема 6. Образотворче мистецтво з методикою викладання як педагогічна наука.</p> <p>Тема 7. Методи навчання образотворчого мистецтва у початкових класах за концепцією НУШ.</p> <p>Тема 8. Дидактичні засоби навчання на уроках образотворчого мистецтва в початковій школі впроваджені концепцією НУШ.</p> <p>Змістовий модуль 2. Зміст і методика викладання основ образотворчої грамоти в початковій школі</p> <p>Тема 1. Урок образотворчого мистецтва у початкових класах. Організація контролю та оцінювання засвоєння освітніх компетентностей учнів на уроці галузі «Мистецтво» (образотворче мистецтво).</p> <p>Тема 2. Зміст і методика позакласної, позаурочної та позашкільної роботи з образотворчого мистецтва зі здобувачами початкової освіти.</p> <p>Тема 11. Зміст і методика формування знань, умінь та уявлень учнів 1-4 класів у галузі образотворчого мистецтва з навчальних проблем «композиція», «форма».</p> <p>Тема 3. Зміст і методика формування знань, умінь та уявлень учнів 1-4 класів у галузі образотворчого мистецтва з навчальної проблеми «колір».</p> <p>Тема 4. Зміст і методика формування знань, умінь та уявлень учнів 1-4 класів у галузі образотворчого мистецтва з навчальних проблем «об'єм» і «простір».</p> <p>Тема 5. Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого мистецтва в 1-4 класах.</p>

Методи навчання	Словесні, наочні, практичні, практико-теоретичні, ігрові, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, евристичні, дослідницькі, індуктивні, дедуктивні.
Міждисциплінарні зв'язки	«Методика навчання мистецтв у початковій школі: методика навчання образотворчого мистецтва» вивчається після таких початкових дисциплін: «Методика навчання природознавства в початковій школі», одночасно із дисциплінами: «Методика навчання суспільствознавства в початковій школі», «Методика навчання технологій у початковій школі».
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду КПНУ	1. Копитіна Н. Ф., Березіна І. В. Чарівний пензлик. 1 клас. Альбом-посібник з образотворчого мистецтва. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О. В., 2010. 80 с. 2. Красовська О. О. Образотворче мистецтво з методикою викладання в початковій школі : навчальний посібник. Львів : «Новий світ» 2000, 2015 р. 215 с. 3. Шестобуз О. С. Образотворче мистецтво з методикою навчання : навч. посібник. 2-ге вид., виправл., доповн. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2016. 232 с. 4. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с. 5. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти : 1-2 класи. Київ : ТД «ОСВІТА ЦЕНТР+», 2018. 240 с.
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (18 год.), практичні (30 год.), самостійна робота (72 год.) Заочна форма (4 к.): лекції (8 год.), практичні (16 год.), самостійна робота (96 год.); (1к., мол.сп.): лекції (8 год.), практичні (16 год.), самостійна робота (126 год.).
Поточний контроль	Аудиторна робота, модульна контрольна робота
Підсумковий контроль	Екзамен
Локація	Згідно з розкладом https://sites.google.com/kpnu.edu.ua/shedule-pf-kpnu/shedule-pf/pedshe?authuser=0